

היה נוטל

פרק שלישי

סוטה

כא

הן תהיו ארכא לשלוחיה. ולא פהא ארף זמן לשלומך, שלם יצאו עליך הפורענות. וכן עשה נבוכדנצר, הוה מקנז כל יום עניי ישראל שהביא בגולה וזיו ריכין מזונות, ומפרנס. ואף דניאל פשהילא ענה זו - לךך נחפיון, שרפה את ישראל בגולה מסורין על הפסחים. וכתוב בולא מטא. כל הפורענות תורה אור

הגיע על נבוכדנצר. לקצת ירחין נטיל⁷ הרי עשר. אלמא פלה לו הנכות י"ב חזש. לעולם. ממני דקמני ג' שנים - ר' ישמעאל היא. ואשבח קרא דאמר עמוס ותני. שונה פהרבת זמן. פלומר, מקרא פתוב שהקציה מתרין זמן עד ג' פעמים, הלךך הוה להו ג' שנים. דלא מפקיד דינא עליהו. חין ממסרין מן השמים לפקוד עונותם עליהם זעולם הוה. כלל מישאל ממסרין ליפרע זעה"ו ומדקדקין פסריהם. זכות דמאי מגינה כל קף. זכות משלי¹ התורה. שהיטה עוסקת פתורה. הא לא מפקדא דקמיני: "ולמדסת אוקס את פניקס" (דברים יא) - ולא את פניקס. וכן דמינה מנוחה - חין שרפה גדול פמנויה ועושה. היא תשיחה. פלין פערך את זכותה. פחתים. גופנות. נודמנה לו אבוקה של אור. קף. וכה לקיים מנה - ניצל ממקצת פורענות. ועדיין מתירא מחיה רעה וכן הליקסיון. שרפן לילך פלינה, פן יפגעו בו, דקמיני: "פשת מושך ויהי לילה זו תרמוש כל מינו יער" (ספרי קד). הגיע עמוד השחר. ואף פאן, וכה לפורה - ניצל מן הטטא ומן היסורין. ועדיין אינו יודע בו.

[ג'ל מארה כד גירסה הילוקיו]

[ג'ל מאור כ"ח בע"ו]

שפא יכפנו יצרו ליצטל, וישע עליו יצ"ר ופורענות. הגיע לפרשת דרבים. וקס הפיר את דרכו. ואף פאן, הגיע ליום המיתה ולא פירט מן הפורה עד יום מותו - ניצל מפולן. וקני מפרט לה לקמיה. עבירה מכבה. שחר מנה. ואין עבירה מכבה. שחר מי שפסק פתורה קודם לכן. אלמא, מנה לא מנגח פולי האי. לכבות את האהבה. זו פורה, דקמיני (זיר ז): "הביאני אל בית הין ודלנו עלי שהצה". יין - סוד. אמר רב יוסף. לעולם מגינה על היסורין הרצה, ומאי "אינה מגינה" דקאמר (ו) ח"ק - מן הטטא, שלם יתקפנו יצ"ר קאמר. מצוה בעידנא דעסיק בה. והיינו "לפי שעה" דאמר - מנגח מן היסורין, ומגלה מינה יצ"ר, שלם יכשילנו למטא. בעידנא דלא עסיק בה. משנממר המנה וחינו עסוק בה - אגוני אגנא מן הפורענות, אגולי לא מגלה.

[וככות ז]

[ג'ל ואלוהי ע' תוספות מגילה כ"ח]

הגהות הב"ח

(א) גמ' הליקטוס לז"ל וכן בכל העמוד: (ב) רש"י ד"ה אמר רב יוסף וכו' דקאמר בלישא קמא: (ג) תוס' ד"ה מנה וכו' וחי דמללא מילר הרע לא מללא:

מצוה בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה אגוני מנגח אצולי לא מצלא. ומינה: מאי האי דקמיני צרייתא: תלה את המנה צנר, מה נר אינה מגינה אלא לפי שעה - חף מנה אינה מגינה אלא לפי שעה? אי מילר הרע - אינה מגינה כלל, אי מן הפורענות - מגינה לעולם! ותורה נמי, למה תלה הכסוב צנר משום דמגינה לעולם? אי מן הפורענות - מנה נמי מנגח לעולם, ואי (א) מילר הרע דמללא - הא לא מללא אלא לפי שעה!

זה תלמיד חכם דסלקא ליה שמעתתא אליבא דהלכתא. תימה: והיאך ניטול מכולן? והלא לא ניטול מילר הרע צעידנא דלא עסיק צמורה! וי"ל: סתם תלמיד חכם מורמו אומנתו, ועוסק בה ומסרה כל שעה ואינו הולך ד' אמות צלא תורה. והן אינו יודעין שעבירה מכבה מצוה. תימה: והא אמר לעיל, צין לרז יוסף צין לרזא: מנה אגוני מנגח מן הפורענות אפילו צעידנא דלא עסיק בה, ועבירה מכבה מנה - לאו מלהגין מן היסורין קאמר, אלא מליטול שחר לעמיד לזא, כמו שפרש"י!

"בהתהלכך תנחה אותך" - זה העוה"ו, "בשכבך תשמור עריך" - זו מיתה, "והקיצות היא תשיחך" - לעתיד לבא. משל אדם שהיה מהלך באישון יציה ואפירה, ומתירא מן הקוצים ומן הפחתים ומן הפרקנים, ומחיה רעה ומן (ב) הליקסיון, ואינו יודע באיזה דרך מהלך. לו אבוקה של אור - וכן הפרקנים, ועדיין מחיה רעה ומן הליקסיון, ואינו יודע באיזה דרך מהלך. עמוד השחר - ניצל מחיה רעה ומן הליקסיון, ועדיין אינו יודע באיזה דרך מהלך. הגיע לפרשת דרבים - ניצל מפולס. ד"א: עבירה מכבה מצוה, ואין עבירה מכבה תורה, שנאמר: "מים רבים לא יוכרו לכבות את האהבה!" א"ר יוסף: מצוה בעידנא דעסיק בה - מנגח ומצלא, בעידנא דלא עסיק בה - אגוני מנגח, אצולי לא מצלא. תורה, בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה - מנגח ומצלא. מתקוף לה *רבה: אלא מעתה, דאג ואחיתופל מי לא עסקי בתורה? אמאי לא הגינה עליהו? אלא אמר רבא: תורה, בעידנא דעסיק בה - מנגח ומצלא, בעידנא דלא עסיק בה - אגוני מנגח, אצולי לא מצלא. בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה - אגוני מנגח, אצולי לא מצלא. רבינא אמר: לעולם זכות תורה, ודקאמרת אינה מצוה ועושה, נהי ידפקודי לא מפקדא - באגרא *דמקורן ומתניין בנייהו, ונטרן זהו לגבריהו עד דאתו מפי מדרשא - מי לא פלגאן בהדיהו? מאי פרשת דרבים? א"ר חסדא: זה ת"ח ויום מיתה. רב נחמן פר יצחק אמר: זה ת"ח ויראת חטא. מר זוטרא אמר: זה ת"ח דסלקא ליה שמעתתא אליבא דהלכתא. ד"א עבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה. א"ר יוסף: דרשיה רבי מנחם בר יוסי קרא פי סיני, *ואילמלא דרשוה דאג ואחיתופל הכי לא רדפו בתר דוד, דכתיב: "לאמר אלהים עזבו" וגו'. מאי דרוש - *ולא יראה כד ערות דבר" וגו', והן אינו יודעין שעבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה. מאי "בו יבוזו לו"? אמר עופאי: הא פשמעון אחי עזריה, ולא בר' יוחנן דבי גשיאה, אלא בהלל ושבנא. דכי אתא רב דימי אמר: הלל ושבנא אחי הוה, הלל עסק בתורה, שבנא עבד עיסקא. לסוף א"ר: תא גערוב ורפואו! יצתה בת קול ואמרה: *אם יתן איש את כל הון ביתו" וגו'. S.

אומר
ולא שעוסקת פתורה, אלא שטורחם צננה וצנעלה שיעסקו. דמקראן ומתניאן. שטורחות על צניחן להציל לקרא מקרא ולשנות משנה. ונטרו לגבריהו. וממשינות לצעילתן שיליחין לעיר חקרת לגמור פורה. מאי פרשת דרבים. זה הוא תלמיד חכם ציוס מוחו, וידע שלם פירט לקרוק מעליו עול פורה. ויראת חטא. וכה ליראת חטא אחר שזכה לפורה - ניצל מפולן. שהפורה מלמדו דברי מנה ודברי איסור, וממה שהיה ריך לקרוק, ויראת חטא מונעו מלקרוק דרבים - פלומר, וכה לךך - ניטול מפולס. לאמר אלהים עזבו. קף היו אומרים עליו: אלהים עזבו שפא על אשת איש, ואין אנו נעשין עליו. רדפו ותפסוהו פי חין מליל" - חין לו זכות שגילנו, שהעבירה פקסה וזיחיו. לא יראה כד. עבירה. ואם יראה - וקצ ממתרין. שמעון אחי עזריה. שפא הוא, צמסנה פמיתא דנחסי, ולמד פורה על ידי אחיו שהיה עוסק בפנקמטא, פדי שפולוק צוכות למודו על שמעון - לךך הוא נקרא על שם עזריה אחיו. וכן ר' יוחנן למד ע"י הנישא שפי מפנסו. הלל עסק בתורה. ממוך עוני רב, פדמפלא צמס' יומא (דף לה). לימדה

כב א מיי פ"ח מהל' ת"ת הל' א ופ"ג מהל' סוטה הלכה כ' סג עשין יב טו"ע י"ד סיומן רמו סעין ו' כב ב מיי פ"ג מהל' סוטה הלכה כ'

תוספות שאני

דלא מפקד דינא עליה ואין ממחרין מן השמים לפקוד עונותיהם עליהם בעולם הזה אבל בישראל ממחרין ליפרע בעולם הזה ומקדקין אחרים. אלא מעתה דאג ואחיתופל בו אמאי לא מנג עליהו? מנין לא דוקא אלא ר"ל אמאי לא מציל עליהו? אלמלי דרשו דואג ואחיתופל הכי לא רדפו בתר דוד מאי דרוש וכו'. נראה דל"ג דואג שהרי על מעשה בת שבע קיימן חבא דואג מת כבר ועברו ימים רבים כדאמר בחלק דואג ואחיתופל לא ראו זה את זה שדואג היה בימי שאול ואחיתופל בימי דוד ובה שבע היתה בת אליעזר והוא היה בן אחיתופל כדכתיב בפסוק וכן מוכח (כ"ו) בן מומי) ולא מצינו מעשה דוד רק בדבר אוריה החתי וקרא דלא יהיה כד ערות דבר איירי בערה ממש. והיינו במעשה בת שבע לפי ל"ג דואג ואע"ג שכתוב בכל הספרים אלא (ב) אחיתופל לבד. לא כשמעון אחי עזריה תנא הוא ולמד תורה על ידי אחיו שהיה עוסק בפנקמטא ומפרנסו כדי שחלוק ככותב למודו על שם שמעון לךך נקרא ר' יוחנן למד על ידי נשיא שהיה מפרנסו: הלל עסק בתורה מתוך עוני כדאמר ביומא (א) בשמיהו שנאמר ושם רשעים ירקב ואומר פי' ר"ג שפי' ושבנא דתרי שבנא הוה שבנא הסופר שצדק היה כדכתיב לך בא אל הסוכן הזה ואל שבנא אשר על הבית. וכתוב וצא אל אליקים אשר על הבית ושבנא הסופר כשיצאו אל הרשעא. אלמא אחר היה שבינו שבנא הראשון לא היה אליקים על הבית. ומיהו אומר הר' אלחנן דשבנא הראשון ושבנא אשר על הבית אחד הוה והא כתיב אליקים אשר על הבית היינו שסופו היה על הבית.

(א) ל"ל ושבנא ור"ת ואל שפא רשע היה ולא מסקינו שפא וכו' ורומי ר"י דמדי שפא הוה וכו'.

יהיה נוטל פרק שלישי סוטה

[עוד במשנה לעיל כ.ו]
כד א מיי פכ"א מהל' סנהדרין הלכה ז סמג לארזי כח טו"ע ס"ח ס"ח סימן יז סנה"ס
כה ב מיי פ"ט מהל' מתנות עינים הלכה יג סמג עין קסה טו"ע י"ד ס"י רבג סעיף א: **כו** ג מיי פ"ט מהלכות אישות הלכה יט סמג עין מת לו טו"ע ס"ח ס"ח סימן קיב סעיף י:

* **בן עזאי** אומר חייב אדם וכו'. ירושלמי: דנן עזאי דלא כר"א נן עזריה, דרריש (תגיגה דף ג.): "הקהל את העם האנשים והנשים והטף", אנשים צלו ללמוד, נשים לשמוע. ונראה דפי' למנוח לשמוע הנשים כדי שידעו לקיים מצוה, ולא משום שידעו שזכות תולה א".
מטורנה שאלה את ר' אלעזר: מפני מה ב' חטא אחת במעשה העגל והן מתין צה ג' מיתות? אמר לה: אין אשה חכמה אלא צפון. אמר לי הורקנוס צנו: צפילי שלל להשגיח דבר אחד מן התורה אצדתי ממני ג' מלות כור מעשר בכל שנה! א' ז'ל: ישרפו ד"ת ולא ימסרו דברי תורה לנשים.

* **רוצה** אשה בקב ותפילות. פר"ס: רוצה אשה שיהא צעלה חמר ויהא מנוי אלה כלל שנת לנת לה עונתה, ולא יצא לה אלא קב חטים צלצב. ולא יהא גמל שהולך צדק רחוקה, ואינו נתון לה עונה אלא אחת לשלשים יום. ואע"פ שמציא לה לשכרו ט' קצין - מציעה עליה העונה בכל שנת וקב אחד, מט' קצין ופרישות ל' יום. ורבי פירש צסס רב האי: המשרה אשתו ע"י שליש לא יפחות לה מקציים חטין מן שנת לשנת, כדמוכח בגמרא צפרק "אע"פ" (כתובות דף סד:), ועונתה מנוי לה. ואילו המורד על אשתו (סס סג.) מוספין על כתובתה ג' דינרים צצנת, ושער צינוני הוא ד' סאין צסלע, *וסלע ד' דינרים, נמלאת סאה צדינר, וג' סאין צג' דינרים שהן י"ח קצין. הרי שחכמים עמדו על סוף דעתה שהיא רוצה צתפילות ועמו שני קציים, מ"ח קציים שיפרוש ממנה, דקציים אחד מט' צ"ח קצין. היכי דמי חסיד שושא. ירושלמי: ראה חינוק מצעצע צנהר, אמר: לכשחלחץ תפילין אצילנו, עד כשהוא חולץ תפילין - הויא זה את נפשו. זה הנותן דינר לעני להשלים לו מאתים וזו. הא דרבי אבהו, והא דרבי יוחנן, ומצריח מוונות מן האלמנה, קרי ירושלמי מכות פרושים. ותו גרס התם: חד תלמיד מדר' צון הוה לו מאתים וזו חסר דינר, והוה רבי ליקף למוכי עמיה חד לתלת שנים מעשר מסכני. חד זמן עצדין ציה תלמידיו עין צישא ומלוון ליה. אתא צעי מוכי עמיה היך דהוה ליקף. א"ל: רבי, אית לי שיעורא. אמר: זה - מכת פרושים נגעו ציה. רמו לתלמידיו ואעלוניה לקפילין ותסרוניה חד קרט, וזכה עמיה היך דהוה ליקף. שנינו צפרק צתרא דמסקת פאה (מ"ט): מי שיש לו חמשים וזו והוא נושא ונותן צהן - ה"ז לא יטול. ובגמרא, *הדא אמר: חמשין עצדין טצין מן מאתן דלא עצדין. יתומים שקדמו ומכרו בנכסים מועצין. ונראה דוקא לענין מזון הצנות אמרין מה שמכרו מכרו. אבל לענין מזון האשה, כיון דמשועצד לה צעל למוונות צחייו - הנכסים צמזקת, שאינם יכולין למכור, כדאמרין צפ' "הנושא" (כתובות א.ג.): יתומים שמכרו מדור אלמנה - לא עשו ולא כלום. ומ"ש מדר' אסי א"ר יוחנן: יתומים שקדמו ומכרו צנכסים מועטים וכו'? התם לא משתעצדי לה מחיים. אי נמי: צית זה עצמו דרה צו צחי הצעל, אבל מוונות - צכל יום רכיה למוונות, ולא דמו מוונות אשה למדור. והוא הדין אס מכרו צנכסים מרוצין - מה שמכרו מכרו, דמטלטלי לא משתעצדי למוונות. ואמרין צפ' "מליאת התם (דף קח:). וצפרק "מי שמת" (צ"צ קלע:), אמר אלמון וכי צצציל שאני וזכר הפסדתי? ואמר ר"ג: רואה אני את דברי אלמון. לא ידענא מאי דותקיה לפרש כך *אליצא אלדמון טפי מאליצא דרצנן. אב"י אמר זה המשיא עציה למכור בנכסים ברשב"ג. רשב"ס פ"י צ"יש נוטלין" (צ"צ דף קלח:). משום דגרס לעצור על דברי הנותן, וערוס - דאזהו מעשיו, והרי הוא חוטא ולא לו. ומיהו, המוכר עצמו, דהיינו ראשון, לא מיקרי רשע, ואף על גב דלכתחילה אסור לעשות כך - דלא חמיר איסוריה, שהרי השליטו הנותן צגוף ופירות לעשות כרצונו. וקשיא לפירושו: צסוף פרק "מי שהיה נשוי" (כתובות דף טה:). דאמר ר' אביי: וזו המשיא כו'. מי קאמר מינשא? ניסת קאמר. אלמא דמדמי מוכר עצמו למשיא! ומיהו, יש לפרש: כיון דמשיא נקרא רשע - מכלל דלמוכר אסור לעשות לכתחילה, אע"ג דלא נקרא רשע, כדקמתי התם: אין לו לראשון אלא אכילת פירות צלצב. ואי קשיא: מדקאמר ר' אביי: זה המשיא עצה וכו' כרשב"ג - מכלל דאציי ס"ל כרשב"ג, והכי אמר ר' אביי נמי כהדיא צפרק "מי שהיה נשוי" (ג"ש סס:). צעל לוקח הוי, ואין "לאחריר" צמקוס לוקח כלום, וצ"יש נוטלין" (צ"צ דף קלח:). מפרש טעמא משום דקצצר קנין פירות קנין הגוף דמי. וצסוף פרק "השולח" (גיטין דף מה:). אמר ר' אביי: נקטינן, צעל צנכסי אשתו - נריך הרשאה, אע"ג דפירות ידידיה הוי - הגוף דמי - מתרצין אלציה: "לאחריר" שאני, ופי' רשב"ס ד"לאחריר" משמע גוף ופירות נתן לראשון, דהא צהדיא פי': לאחריר ירש פלוני. ואף הוא פסק שס כרשב"ג, וז"ל: צעלמא צצירא לן דלאו קנין הגוף דמי, ובהא ד"לאחריר" קיימא לן כרשב"ג דפסקי' "השולח" (במות דף לו:), הכא - "לאחריר" שאני. וכן עיקר, דלא תקשי להלכתא דהכי קיימא לן, כדאמר ר' אבהו רשע וכו'. ולקמן נמי, היהא אמתא דהוה לה דיקלא צארעא דרב ציצי כו', אזל איהו אקנייה לבנו קטן כרשב"ג, עד "אפילו רשב"ג לא קאמר - מהתם שמעינן דהלכה כרשב"ג, הלכך צעיןן לפרושי דרשב"ג ס"ל כר"ל, דלאו קנין הגוף דמי, והכא היינו טעמא ד"לאחריר" שאני, ולא תקשה להלכתא דהלכתא. תימא לר': אמאי לא קא חשיב נמי היהא ד"אלו הן הנשרפין" (סנהדרין דף עו:). אמר רב כהנא משום ר' ע"ז: איזו עני ורשע ערוס - זה המשהה צמו צוגרתי? ויש לומר: דעני ורשע לא קא חשיב.

ליפדה תפילות ס"ד. וכי תורה תפילות קרא לזה? פאילו. שפחתה היא מצוה ערמומית, ועושה דצריה צצנעה. תורה. שפעמיר עצמו ערום עליה. שפירש מפל עסקים ועשה עליה עני וחסר פל. [ל"א: שמשים עצמו ערום עליה קרי']. שפערים ס"ח תורה אור שפתיים תורתו, לקבון על ד' וללמוד מפל אדם. מאין תמצא. מן העשי פלון. רוצה אשה בקב ותפילות. תפילה ליזון צמזמות מועטין ויהא תפילות מצוי לה צתמיש, מט' קצין ופרישות - לפרוש מן התפילות. לפיכך אין טוה צתלמוד תורה. שפמיש דבריו לדיין. דמעקצטו צצצ הצין שערי וציתיו לצציו על זה - קשין לסלקו, ודאי ערמומו. וקשע הוא, שעצר על "לא תשא גמע שו"א" (שמות כג.) להשלים מאתים וזו. ומעסה לא יטול לגט, ויש לו קרובים שפילות. בנכסים מועצין. דמתן (צ"צ דף קלט:). מי שמת והיחם צנים וצנות, צמן שהנכסים מרוצין - הצנים ירשו והצנות יזינו, נכסים מועטין - הצנות יזינו והצנים יפלו על הפקמים. שקדמו ויכרו. קודם עצמו הצנות לצ"ד והעמידוס צ"ד לנכסים צמזקת צנות. המכריע אחרים באורחותיו. "רשע ושעו פמוני וכו' צצרי". לא תפון זה אלא להרחות עצמו פסיד צעני הצרות, ואין תוכו צצרו, אלא שאל ידקדקו אצריו לצדוק צמוצוטי.

[ג"ו ע"ד ס"ח]
כז ד ה מיי א"כ מהל' זכיה ותמנה הלכה ט טו"ע ס"ח ס"ח לא סעיף א: צ וטו"ע ס"ח ס"ח רמת סעיף א סעיף ג:

[כדאיתא פ"ח דפאה מ"ח]

וכבד אלפס איתא רבי חנינא וכן איתא בתנאמוט פ' משפטים

פאה פ"ח מ"ח

כתובות ק. יבמות סו: צ"ב קמ.

כתובות לה: צ"ב קלו. קעד: ערכין כג.

[ר"ל ירושלמי]

אליבא דרבנן טפי מאלבא דאלמון. מהב"ל.

הגהות מהר"ב

רשב"ב

א תוס' ד"ה בן עזאי אומר חייב אדם וכו' ולא משום שידעו שזכות תולה. יצ"ב בירושלמי דפרקין צבלכה ד: [ב] בא"ד מפני מה חטא אחת במעשה העגל. יצ"ב חטא היה סמג צסוף ובגמרא מתים צסוף ובגמרא ובמיתת הדיוקן [ג] בא"ד מעשר בכל שנה. יצ"ב מהשבותיה שיהי ג' מלות כור כור בכל שנה להורקנוס כיון על ר"א ועשה אחרי שדחאה ר"א פסקה מליקן לו.

הרי

לוי' וכו' תורה תפילות ס"ד. וכי תורה תפילות קרא לזה? פאילו. שפחתה היא מצוה ערמומית, ועושה דצריה צצנעה. תורה. שפעמיר עצמו ערום עליה. שפירש מפל עסקים ועשה עליה עני וחסר פל. [ל"א: שמשים עצמו ערום עליה קרי']. שפערים ס"ח תורה אור שפתיים תורתו, לקבון על ד' וללמוד מפל אדם. מאין תמצא. מן העשי פלון. רוצה אשה בקב ותפילות. תפילה ליזון צמזמות מועטין ויהא תפילות מצוי לה צתמיש, מט' קצין ופרישות - לפרוש מן התפילות. לפיכך אין טוה צתלמוד תורה. שפמיש דבריו לדיין. דמעקצטו צצצ הצין שערי וציתיו לצציו על זה - קשין לסלקו, ודאי ערמומו. וקשע הוא, שעצר על "לא תשא גמע שו"א" (שמות כג.) להשלים מאתים וזו. ומעסה לא יטול לגט, ויש לו קרובים שפילות. בנכסים מועצין. דמתן (צ"צ דף קלט:). מי שמת והיחם צנים וצנות, צמן שהנכסים מרוצין - הצנים ירשו והצנות יזינו, נכסים מועטין - הצנות יזינו והצנים יפלו על הפקמים. שקדמו ויכרו. קודם עצמו הצנות לצ"ד והעמידוס צ"ד לנכסים צמזקת צנות. המכריע אחרים באורחותיו. "רשע ושעו פמוני וכו' צצרי". לא תפון זה אלא להרחות עצמו פסיד צעני הצרות, ואין תוכו צצרו, אלא שאל ידקדקו אצריו לצדוק צמוצוטי.